

Aleksis K.

Solmiodiplomatiaa

Pieni, mutta merkittävä vaikuttajamaa Suomi on jälleen kerran antanut panoksensa maailmanpolitiikkaan. Itse Amerikan presidentti George W. Bush tuli enemmän kuin puolitiehen Suomea vastaan ja tapasi presidenttimme Brysselissä. Jotta kohtaaminen ei olisi herättänyt liikaa huomiota, paikalle oli rekvisiitaksi haalittu useiden muidenkin maiden edustajia sekä Euroopan Unionin johtoa.

Bushilla oli selvä tarkoitus vierailuunsa: hän halusi suomalaisilta neuvoja. Niitä ei tietysti haluttu kysyä eikä antaa julkisesti, koska silloin ne olisivat menneet koko maailman kuultaviksi. Tämän vuoksi Suomen virallinen puheenvuoro kokouksessa jätettiin yhteen minuuttiin, kun taas esimerkiksi ruotsalaiset saivat jaaritella ties kuinka pitkään. Asiaa oli molemmissa puheenvuoroissa silti saman verran.

Varsinainen kysymys, jonka Bush halusi esittää Suomelle ja Haloselle, kuului lyhyesti: "Onko mun kravatti suorassa?" Halonenhan on tunnettu alan asiantuntija. Kun hän ja Bush viimeksi tapasivat, Bushin solmio tosiaan oli vinksaltaan ja Halonen oikoi sen näppärästi.

Tällä kertaa Suomen vastaus tiettävästi oli myönteinen, joskaan diplomaattipiirit eivät luonnollisesti vahvista tätä arviota, koska kysymys kuuluu huippusalaisuuksiin, ja kaikilla on muistissa miten Paavo Lipposelle kävi, kun hänen keskustelunsa Bushin kanssa pääsivät vuotamaan julkisuuteen.

Asioista tavallisesti hyvin perillä olevat kravattologit, jotka eivät halua nimiään julkisuuteen, painottavat huipputapaamisen ajankohtaa. Sehän tapahtui juuri kun Bush oli menossa Slovakiaan tapaamaan Venäjän presidenttiä Vladimir Putinia. Taas kerran siis luotettiin siihen, että suomalaiset tietävät parhaiten, kuinka kireällä kravatin solmun pitää olla, kun ollaan tekemisissä venäläisten kanssa.

Vallan hyvin on mahdollista sekin, että solmiota käytetään huippukokouksissa eräänlaisena salakielenä: Bush halusi tietää, kuinka hyvin hänen politiikkansa tyydyttää suomalaisia ja muita eurooppalaisia. Jos täältä viestitetään, että solmio on vinossa itään päin, se tarkoittaa, ettei Yhdysvaltain sotimista Irakissa hyväksytä. Jos taas solmion sanotaan olevan vinossa länteen, Yhdysvaltojen katsotaan keskittyvän liikaa omiin asioihinsa ja unohtavan eurooppalaiset liittolaisensa. Kun Halonen antoi siunauksensa solmion asemalle, Bush saattoi jatkaa vierailuaan levollisin mielin tietäen, että lopultakin hänen politiikkansa hyväksytään myös Euroopassa. Tämä tyytyväisyys kuului myös hänen puheestaan.

Diplomaattilähteistä arvioidaan lisäksi, että Bush halusi solmiollaan antaa vaivihkaa tukensa Tarja Halosen valinnalle presidentiksi myös toiselle kaudelle. Brysselissä oli paikalla myös Halosen mahdollinen vastaehdokas, pääministeri Matti Vanhanen, mutta häneltä Bush ei kysynyt minkäänlaisia pukeutumisvinkkejä. Kysymyksessä oli siis selvä ulkopoliittinen kannanotto, sanovat asiantuntijat – jotkut pitävät solmio-operaatiota jopa puuttumisena Suomen sisäisiin asioihin.